

JEZERO - životne zajednice

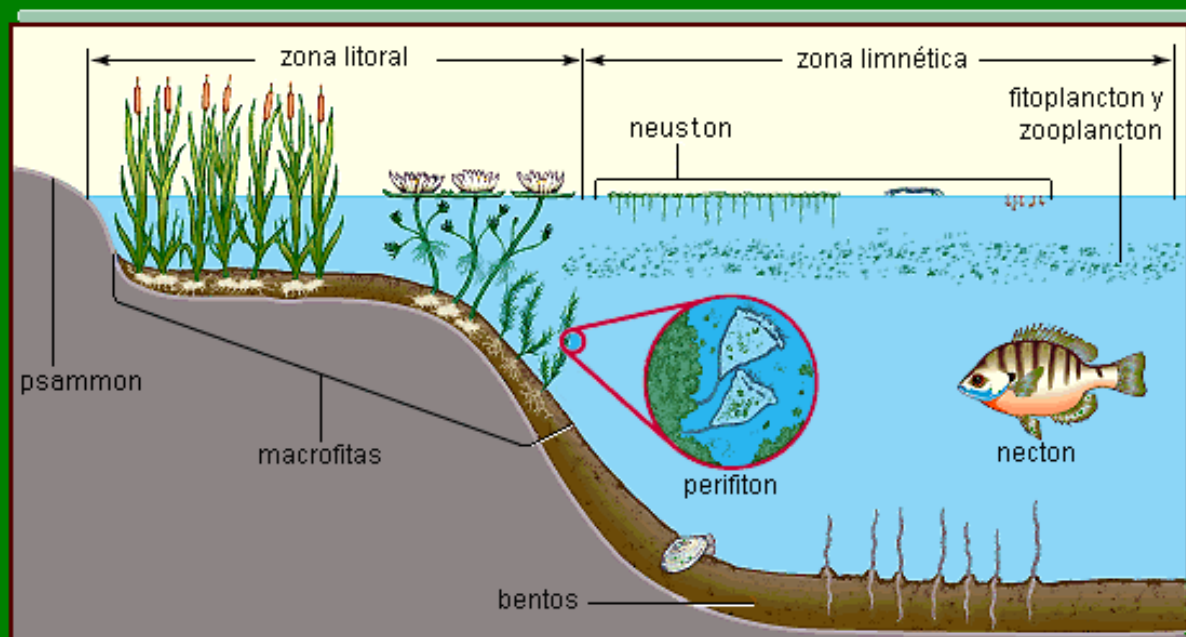
JEZERO - životne zajednice

Plankton - organizmi sa malom ili bez ikakve moći lokomocije, suspendovani u vodi, lebde nošeni pokretima vodene mase (fitoplankton i zooplankton)

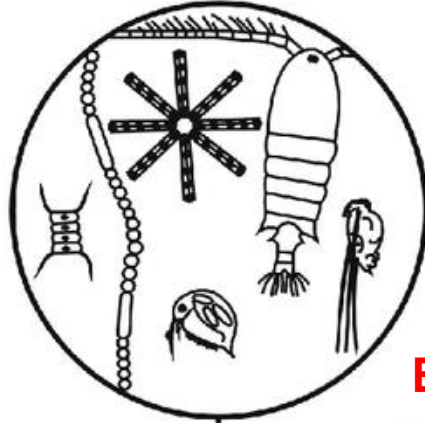
Neuston - organizmi vezani za površinsku opnu vode (epi i hiponeuston)

Nekton – aktivno pokretni organizmi koji naseljavaju slobodnu vodu (ihthiofauna)

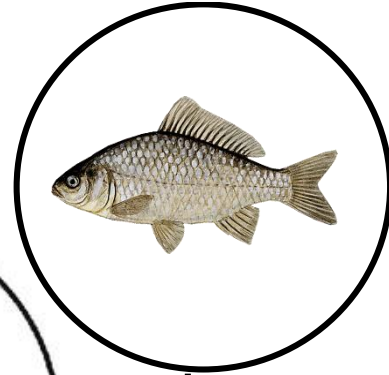
Bentos – zajednica koja naseljava jezersko dno (fito- i zoobentos)

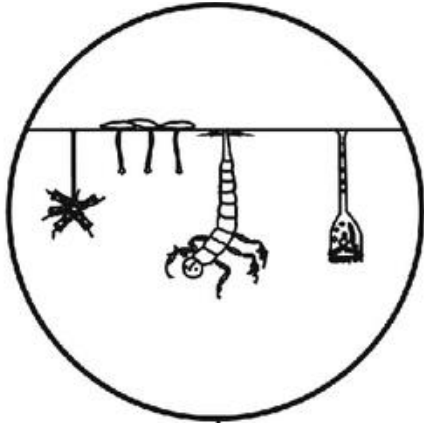
PLANKTON

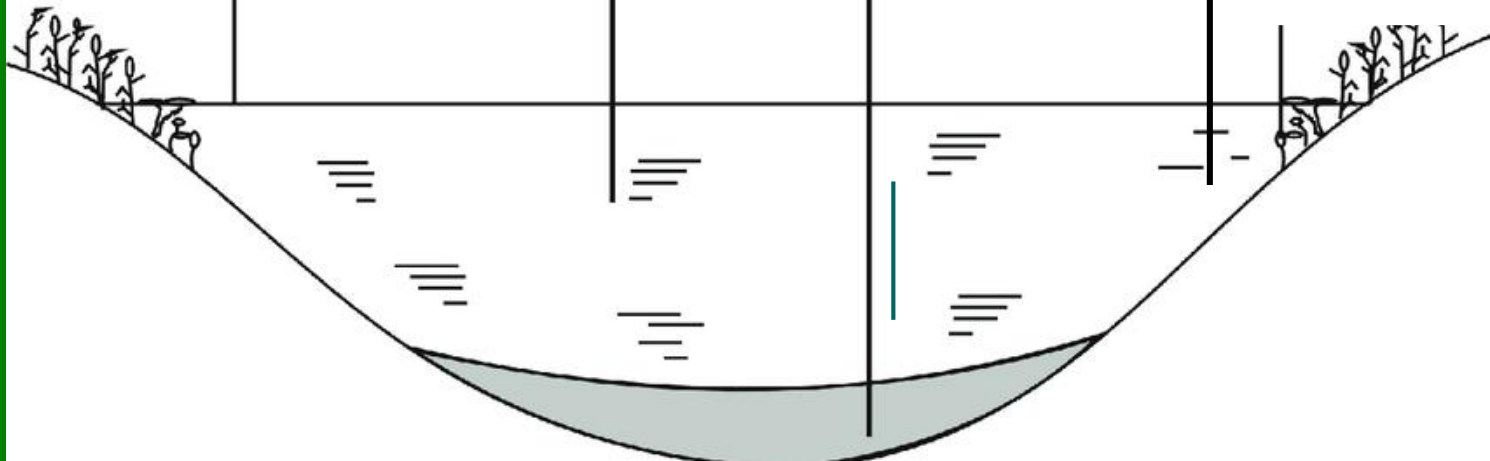
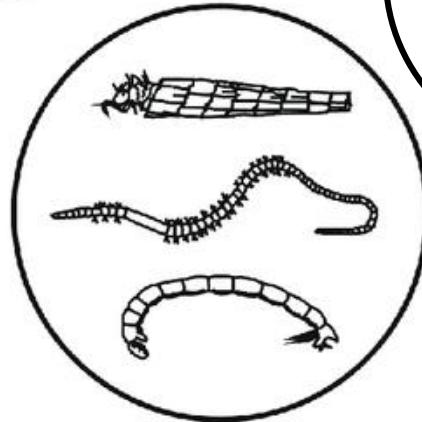
NEKTON

NEUSTON

BENTOS

A microscopic view of a plankton community. The image shows a variety of organisms, including several large, star-shaped organisms with long, thin spines (likely radiolarians or diatoms), numerous small, round, reddish-brown cells (possibly dinoflagellates or other protists), and several clusters of small, green, spherical cells (likely algae or cyanobacteria). A vertical scale bar is visible on the left side of the image, and a horizontal scale bar labeled "25 μm" is located below the main text. The background is a light, slightly textured surface.

Zajednica
PLANKTON

25 μm

Uzorkovanje planktona

PKN2 Planktonska mreža

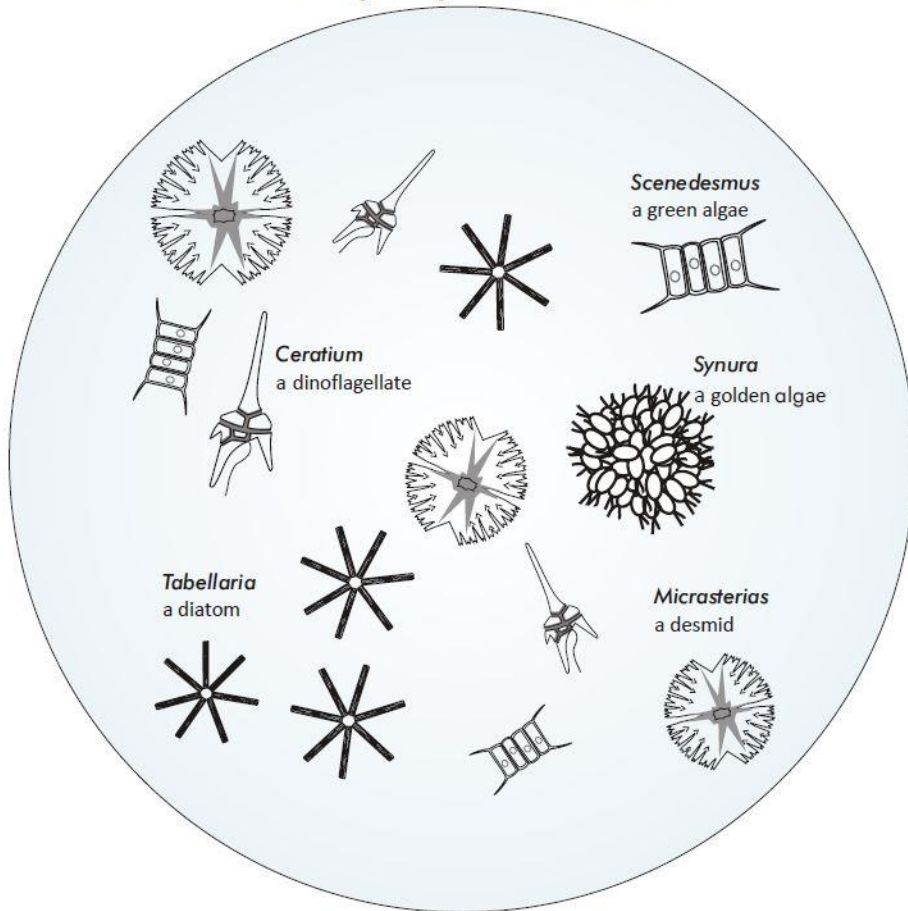
Za kvalitativno
uzorkovanje
planktona

Hidrobiološka boca (Ruttner ili Van Dorn) za kvantitativno uzorkovanje planktona

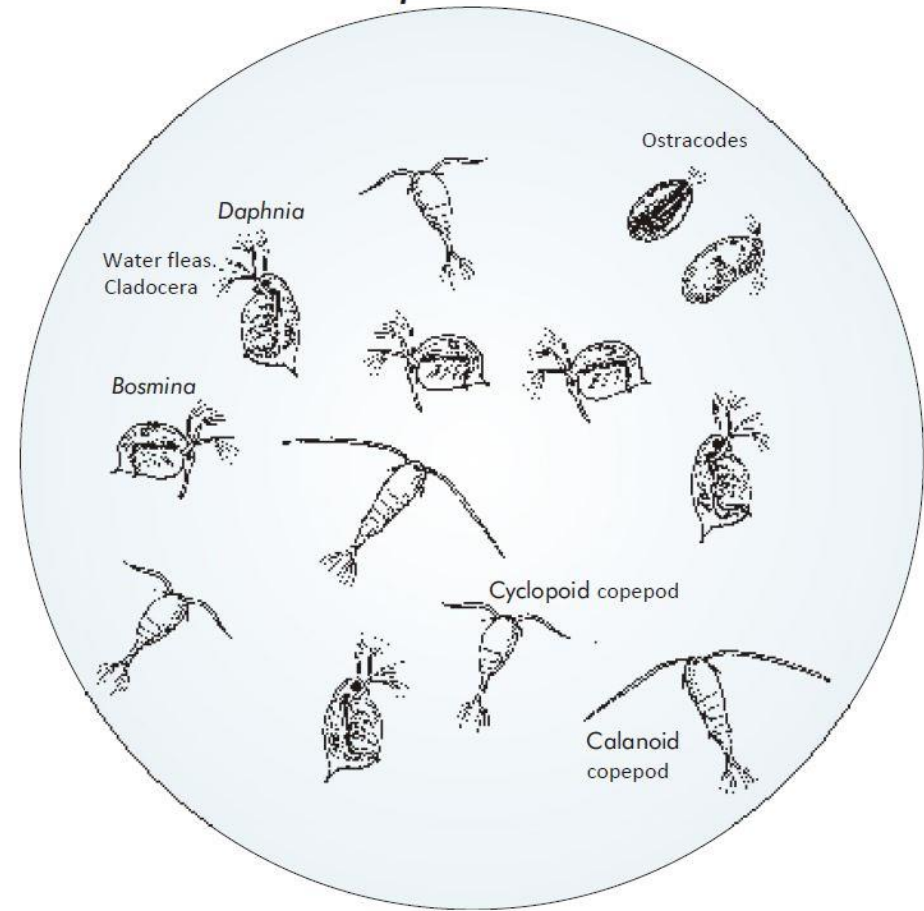

PLANKTON

Phytoplankton

Zooplankton

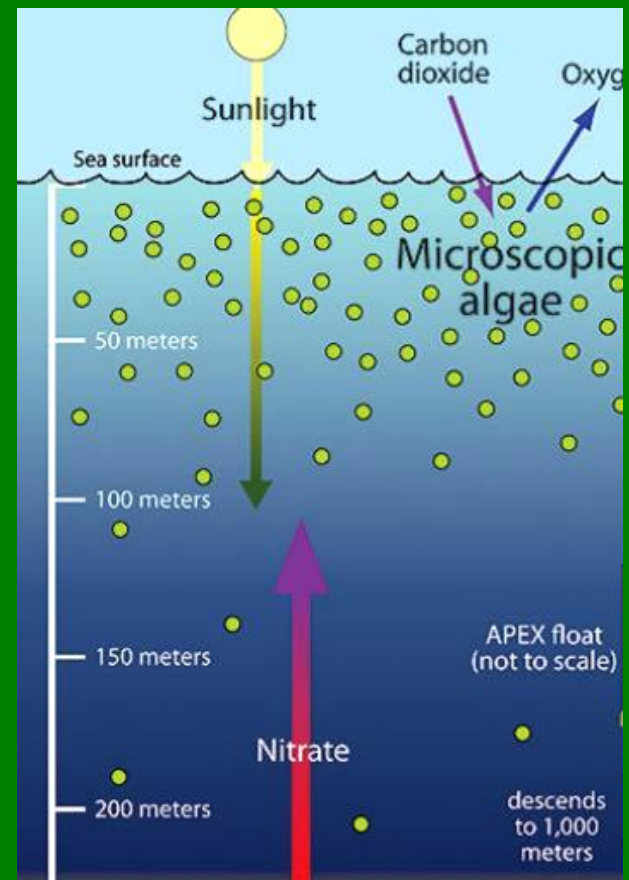

Fitoplankton (planktonske alge)

- Jednoćelijske i kolonijalne alge koje lebde u vodenom stubu
- Postoji samo u mirnim vodama, u gornjem osvjetljenom sloju vode

Adaptacije protiv tonjenja:

- 1) Smanjenje specifične težine
- 2) Povećanje otpora tonjenju oblikom

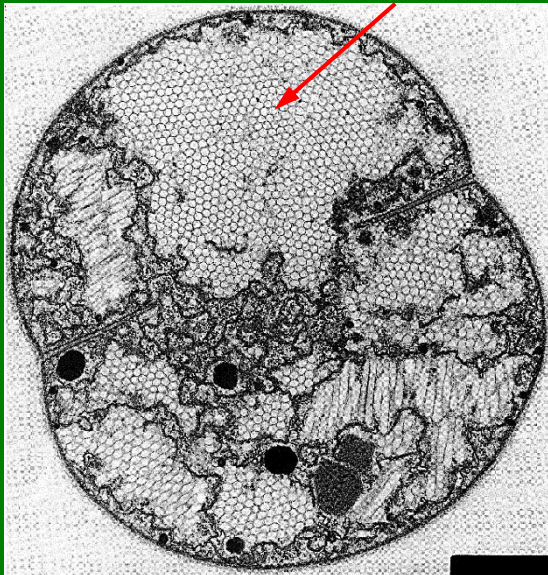

Fitoplankton (planktonske alge)

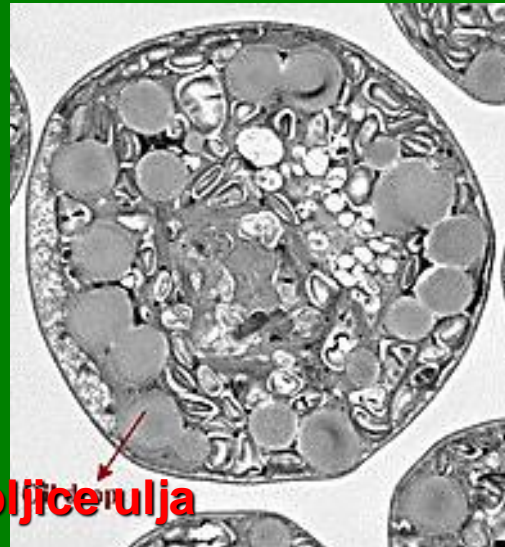
1) Adaptacije koje utiču na smanjenje specifične težine tijela:

- gasne vakuole unutar ćelije (*Microcystis*)
- nagomilavanje masti i kapljica ulja u ćelijama (*Coscinodiscus*)
- lučenje sluzavog omotača oko ćelija i kolonija (*Microcystis*, *Eudorina*)

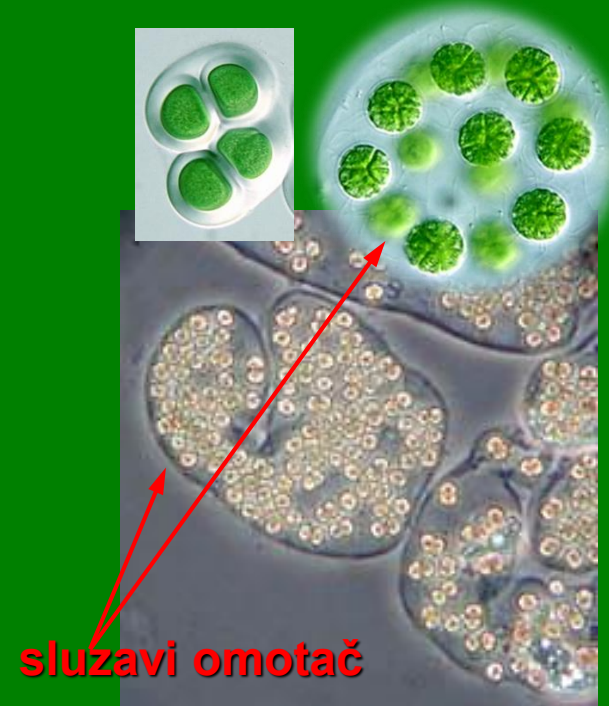
gasne vakuole

kapljice ulja

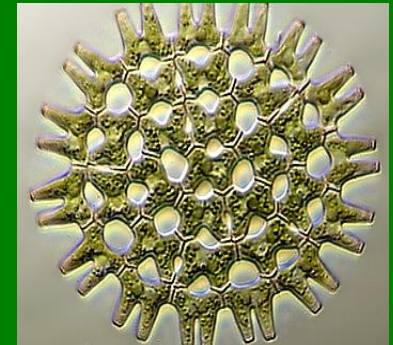
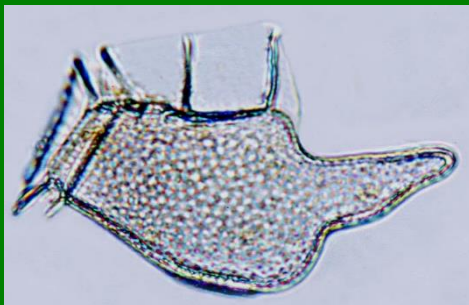
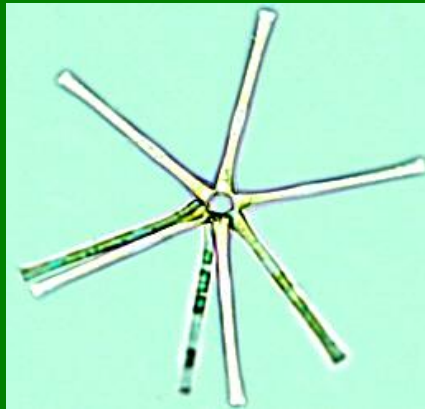

sluzavi omotač

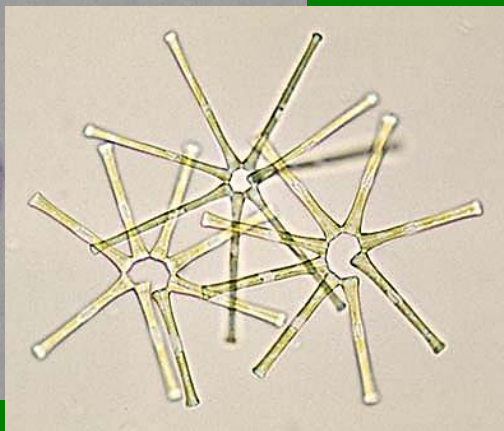
Fitoplankton (planktonske alge)

2) Adaptacije koje **povećavaju otpor** prema tonjenju **oblikom tijela** - povećavanjem odnosa površine i zapremine tijela (P/V) - oblikom ćelije ili kolonije i pojavom raznih izraštaja na tijelu

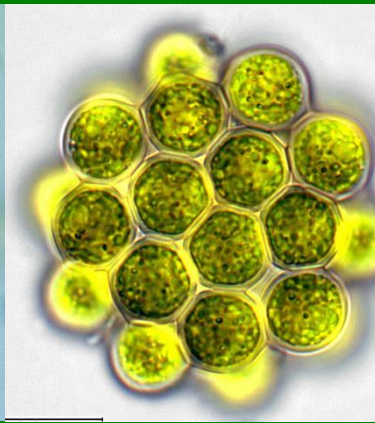
SILIKATNE

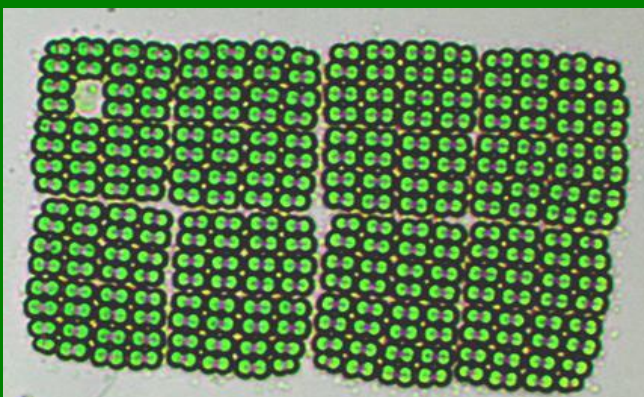
Jezerski fitoplankton

-dominantne
grupe algi -

ZELENE

MODROZELENE

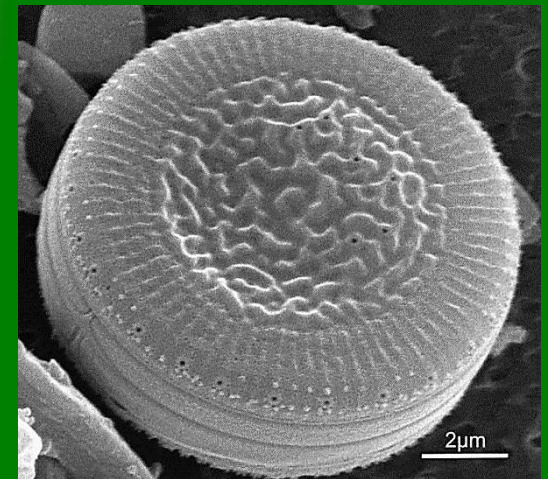
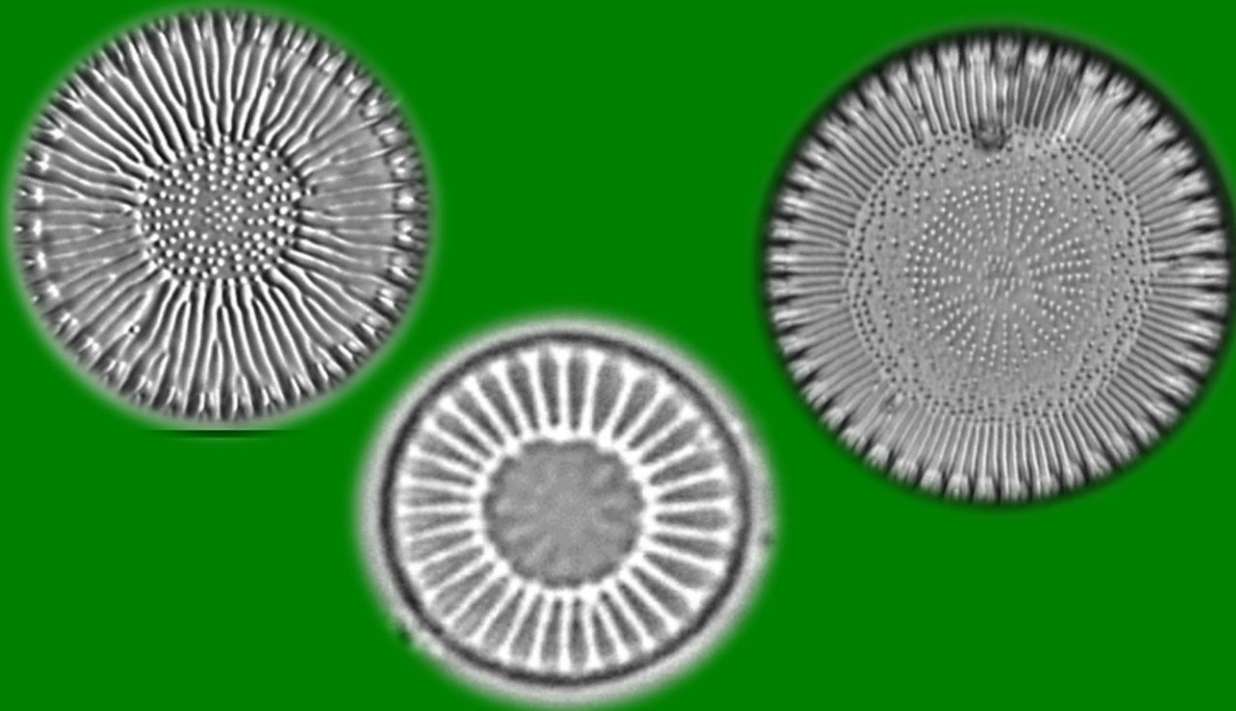

Fitoplankton

BACILLARIOPHYTA (silikatne):

- **Cyclotella sp.** – nisko-cilindrične ćelije sa radijalnom simetrijom i okruglom valvom, sa radijalno raspoređenom ornamentacijom, tj. porama i areolama.

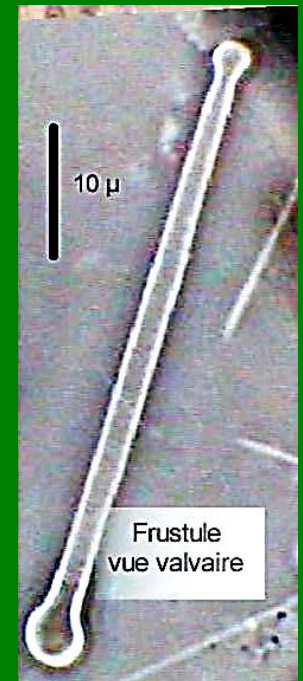
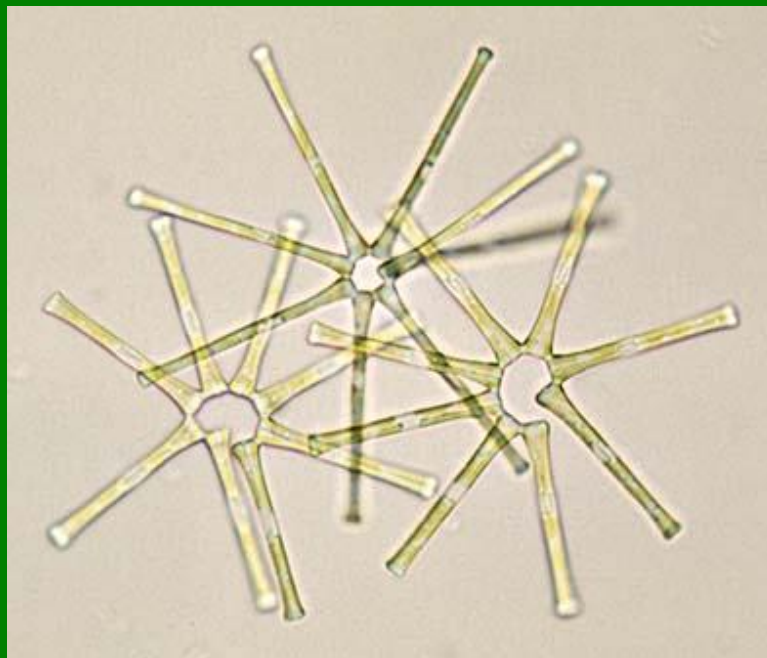
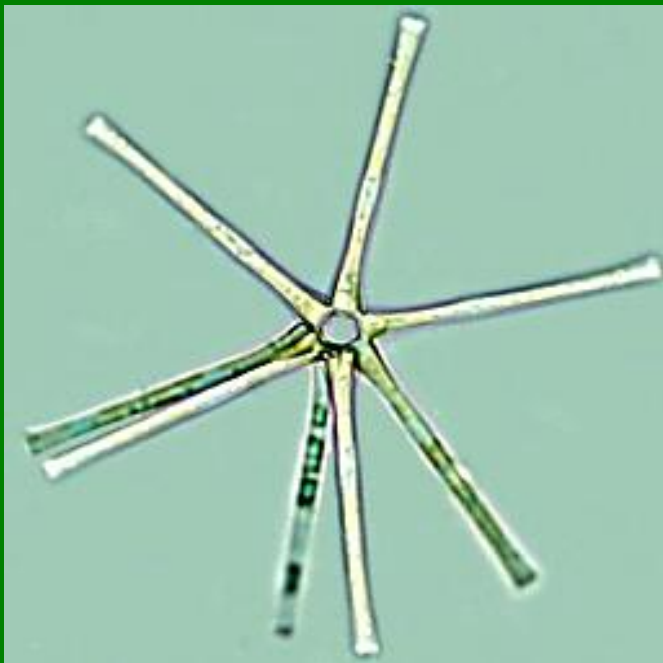

Fitoplankton

BACILLARIOPHYTA:

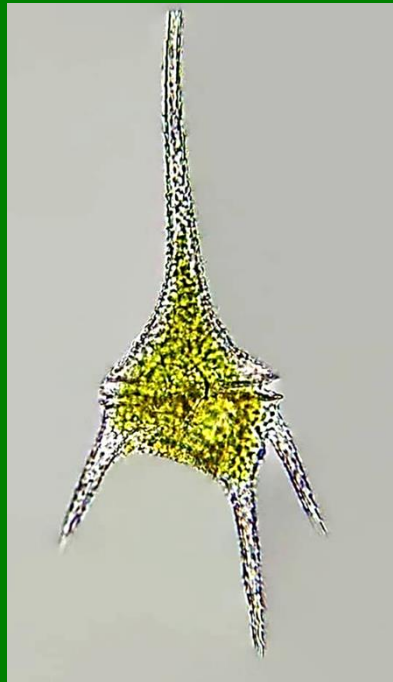
- **Asterionella sp.** – ćelije su izdužene, štapićastog oblika i u cilju povećanja površine udružuju se u kolonije u kojima su ćelije raspoređene radijalno.

Fitoplankton

PYRROPHYTA:

- **Ceratium hirundinella** – ćelije imaju na epivalvi jedan, a na hipovalvi 2–3 rogolika izraštaja. Uloga ovih izraštaja je da povećaju površinu tijela, čime se uvećava otpor prema tonjenju i olakšava lebdeći način života u planktonu.

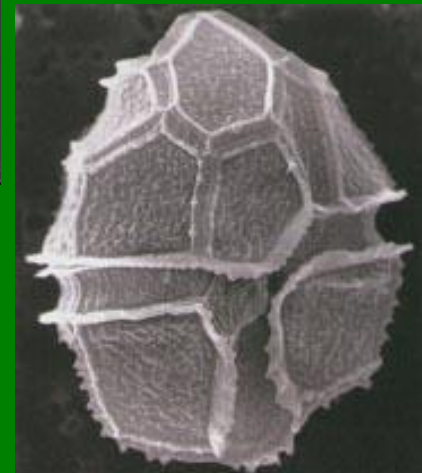
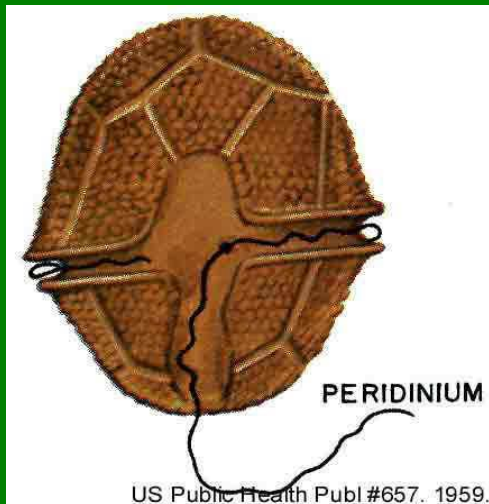

Fitoplankton

PYRROPHYTA:

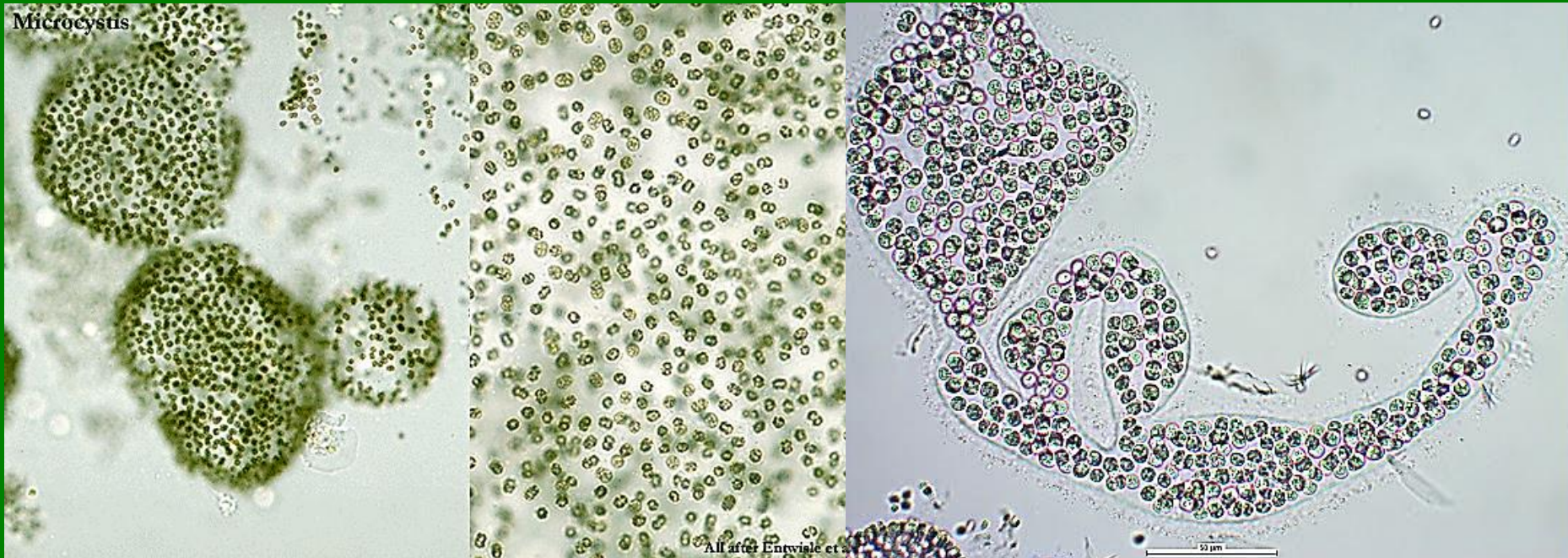
- **Peridinium sp.** – pancir je celulozan, loptast, elipsoidan ili u vidu kućice i sadrži uzdužnu (na ventralnoj strani tijela) i poprečnu brazdu. Jedinke imaju po 2 biča za kretanje.

Fitoplankton

CYANOPHYTA:

- **Microcystis sp.** - kolonijalne alge koje se sastoje od velikog broja individua, uronjene su u sluzavi omotač - smanjuje specifičnu težinu kolonije. Sadrže i gasne vakuole.

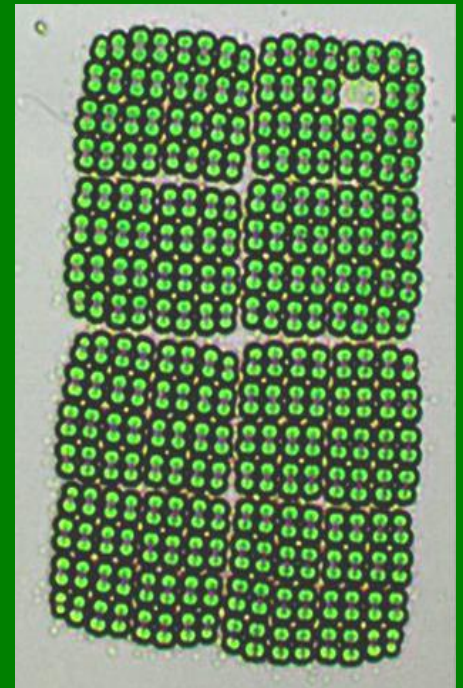
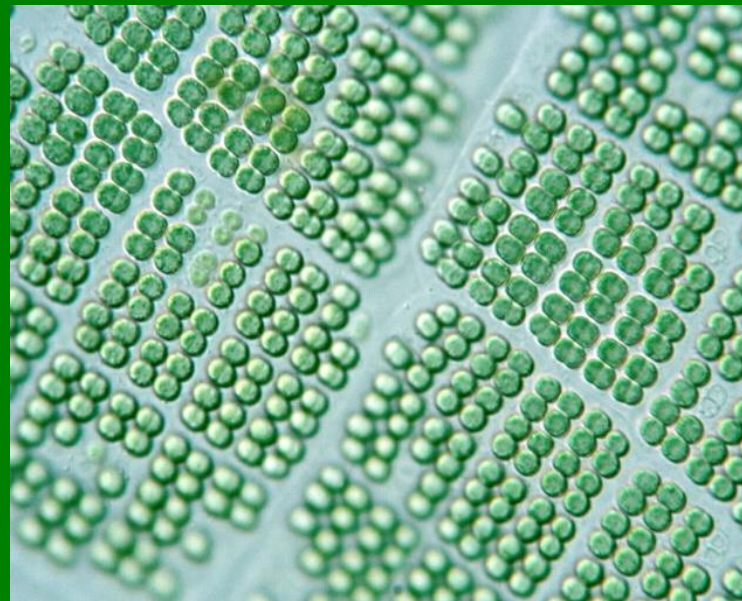
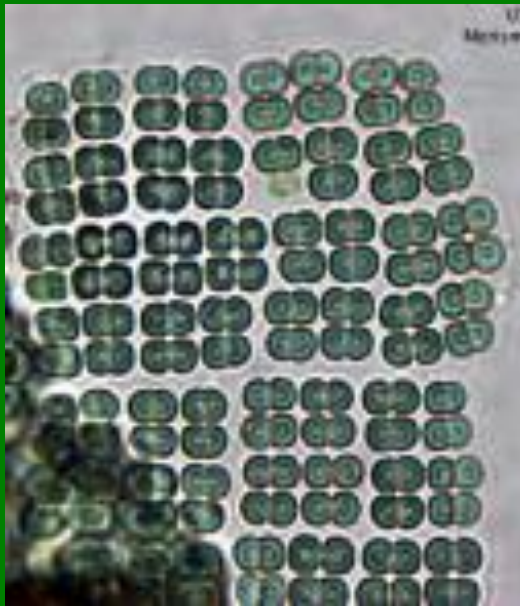

Fitoplankton

CYANOPHYTA:

- **Merismopedia sp.** – kolonijalne alge, sa ćelijama pravilno raspoređenim u jednoj ravni, pa kolonije imaju oblik kvadratnih ili pravougaonih ploča - uvećanje odnosa površina/zapremina - adaptacija na planktonski način života.

Fitoplankton

CHLOROPHYTA:

- **Eudorina sp.** – kolonijalne aktivno pokretne alge pomoću bičeva. Kolonije su loptastog oblika, sa ćelijama uronjenim u zajedničku sluz - smanjivanje specifične težine - adaptacija na planktonski način života.

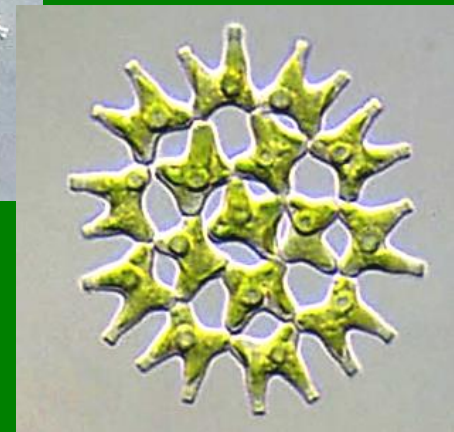
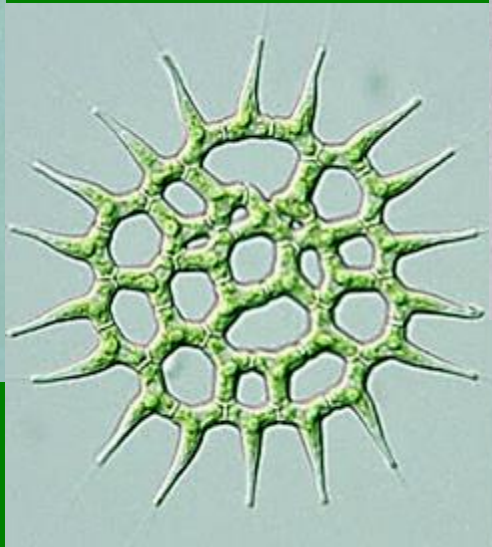
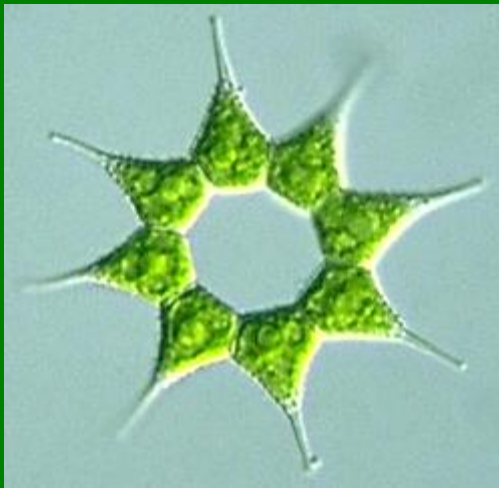

Fitoplankton

CHLOROPHYTA:

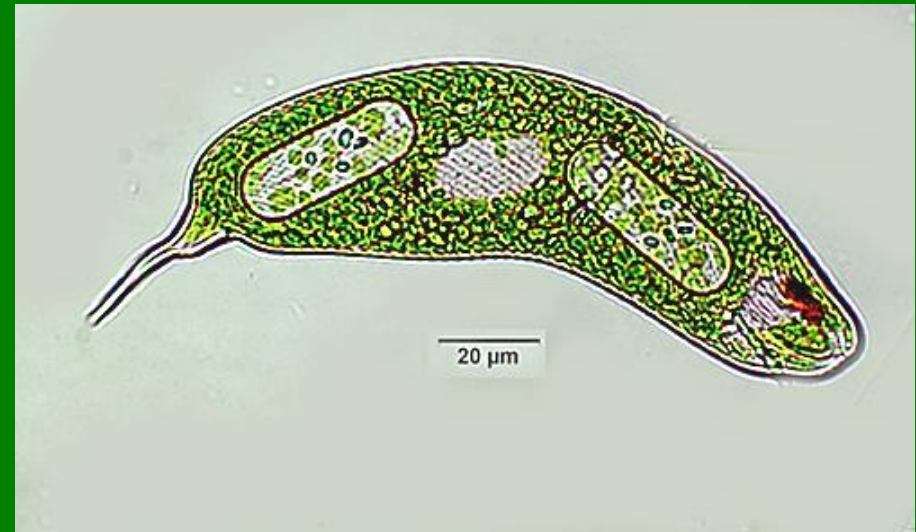
Pediastrum sp. - kolonije su pločaste, zvjezdastog oblika, sa ćelijama raspoređenim koncentrično u jednoj ravni. Spoljašnje ćelije sadrže različite izraštaje kojima se povećava ukupna površina cenobije, da bi lakše lebdjele

Fitoplankton

EUGLENOPHYTA

- **Euglena sp.** – jednoćelijska alga koja se kreće bičevima. Posjeduje fotoreceptor – stigma i ždrijelo, koje je u kontaktu sa vakuolom. Ima miksotrofnu ishranu – može da se hrani heterotrofno, čime dovodi do prečišćavanja voda.

Zooplankton

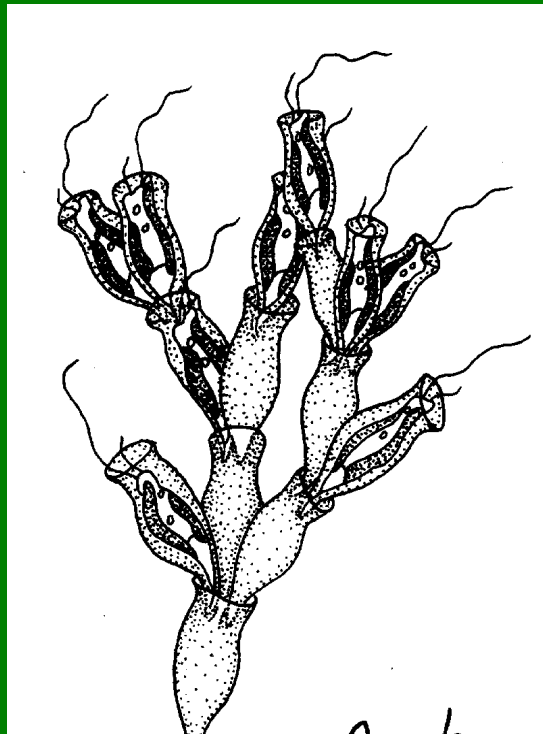
Grupe: **Protozoa**, **Rotatoria** i niži rakovi - **Cladocera** i **Copepoda**

Zooplankton

1. PROTOZOA

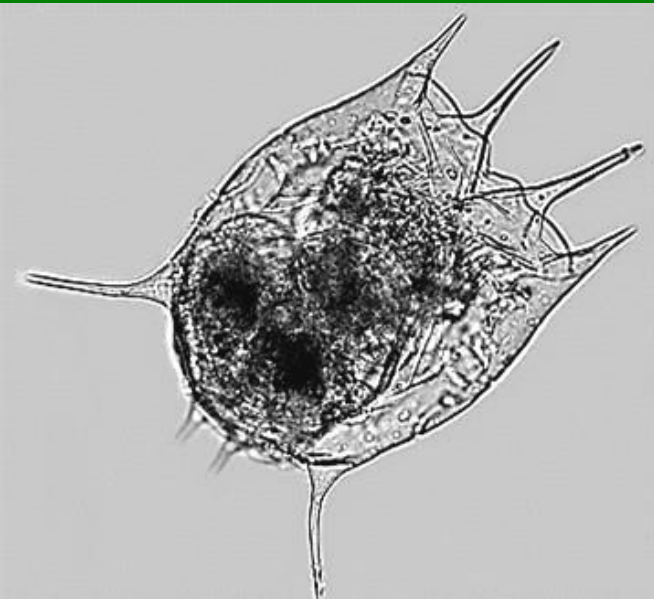
- **Dinobryon** – po nekim autorima pripadaju algama (Chrysophyta), a po nekima to su protozoe iz grupe Flagellata. Posjeduju 2 biča za kretanje i formiraju razgranate drvolike kolonije. Čelije sa nalaze u celuloznoj kućici, peharastog oblika.

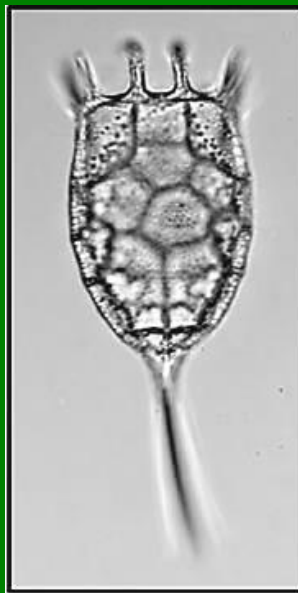

Zooplankton

2. ROTATORIA

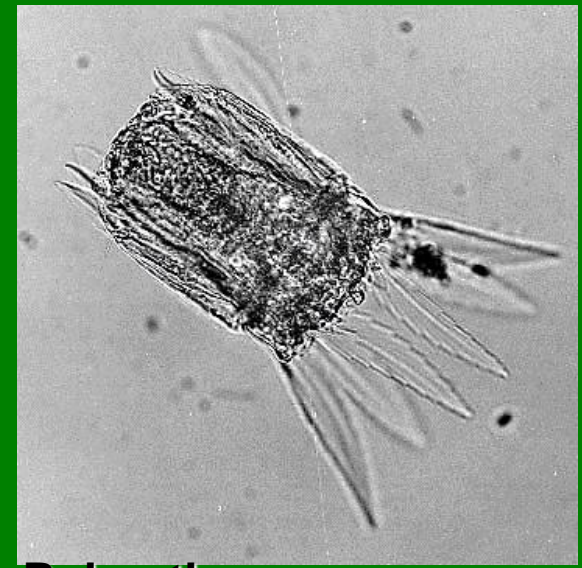

Brachionus

Keratella

Polyarthra

Polyarthra

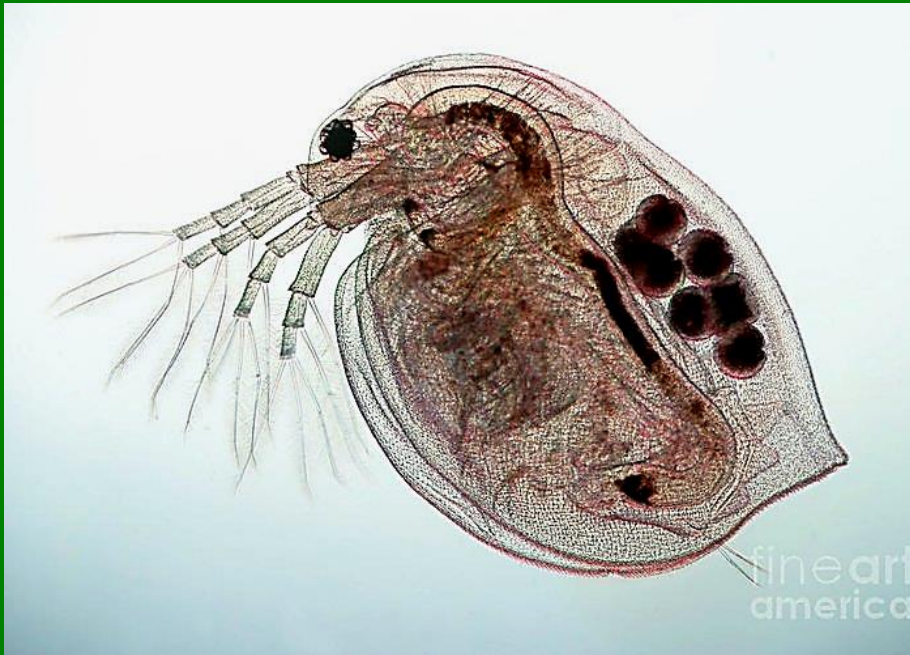

Izraštaji povećavaju površinu tijela, čime se uvećava otpor prema tonjenju

Zooplankton

3. CLADOCERA

- **Daphnia** - ima filtracioni način ishrane i uglavnom se hrani jednoćelijskim algama, bakterijama i detritusom. Pliva pomoću pokreta dugih antena.

Zooplankton

3. CLADOCERA

- **Bosmina** - ima zakrivljen i nepokretan prvi par antena na vrhu glave. Hrani se filtracijom i to algama i protozoama

Zooplankton

3. CLADOCERA

- **Diaphanosoma sp.** – filtraciona ishrana

Zooplankton

4. COPEPODA

- Mesocyclops – segmentisano tijelo, 2 para antena i 5 pari nogu kojima se kreću. Hrane se fitoplanktonom, filtriranjem ili predatorski. Larve – **nauplius** su nesegmentisane.

nauplius